GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 153. Joi, 11 (23) Iuliu. 1885.

Brașovŭ, 10 (22) Iuliu 1885.

Ḍilele aceste esposițiunea ungară a fostŭ visitată de unŭ numĕrŭ mare de membri ai reuniunei economice cehe din Kolin în Boemia. Acéstă împrejurare oferă prilegiu foilorŭ maghiare de-a face érășĭ puțină frățietate.

O mână spală pe alta, — esclamă „Pesti Naplo; — Cehii n'au venitŭ la Budapeșta ca sĕ facă politică, ci au venitŭ aicĭ sĕ caute simpatii și acum, după ce din inimicĭ ce ne erau mai înainte când făcéu agitațiunĭ panslave și ațîțau pe Slovacĭ și pe Rutenĭ în contra nóstră, au devenitŭ prietenii noștri, renunțândŭ la orĭ-ce uneltirĭ în contra Ungariei, ei vorŭ aflá aceste simpatii la noi.

Noi ne-amŭ împăcatŭ cu Nemții — adaugă fóia maghiară — și Cehii voiescŭ sĕ se împace acum cu ei. Noi, Maghiarii, amŭ încheiatŭ pactulŭ cu Austria nu cu Nemții séu cu altă naționalitate de acolo și décă se va respectá și susținé acestŭ pactŭ nu ne mai pasă cum se vorŭ împăca popórele din Austria între sine.

Interesele nóstre cerŭ ca sĕ ne putemŭ înțelege cu maioritatea Reichsrathului din Viena și décă Cehii au aḍĭ o influință decisivă în acestŭ parlamentŭ trebue sĕ căutămŭ a sta bine cu ei, adaugă „Pesti Naplo“.

Nu se póte negá că acéstă politică apare destulŭ de reală și practică și „Peşti Naplo“ totdéuna a avutŭ înclinare spre alianța cu Cehii cu scopŭ, se înțelege, de a jucá apoi cu atâtŭ mai bine pe Nemțĭ. Cu tóte aceste însĕ partea reală a afacerei este a se căutá în altă parte.

Décă șoviniștii din Peșta se sêmtŭ așa de ferícițĭ, că i-au visitatŭ vre-o miiă de economĭ cehĭ din Kolin, acésta este o dovadă reală, că guvernanții din Ungaria, ne mai avêndŭ puterea de-a paralisa desvoltarea federalistă din Austria, suntŭ constrînșĭ a socoti cu noii factorĭ.

O mână spală pe alta.

Cehii voiescŭ sĕ câștige timpŭ spre a-șĭ asigurá și întărí noua lorŭ posițiune și de aceea se ferescŭ a dá prilegiu de amestecŭ în afacerile Austriei. Maghiarii de altă parte vorŭ sĕ câștige timpŭ pentru opera maghiarisărei și de aceea vorŭ sĕ-șĭ facă mână bună cu Cehii, între marginile dualismului.

Sĕ admitemŭ, că așa o vorŭ duce-o încă ḍece anĭ.

Care va fi resultatulŭ ?

Cehii vorŭ fi și mai tari și votulŭ lorŭ va cădé și mai multŭ în cumpĕnă, ér Maghiarii vorŭ fi întăritŭ numai nemulțămirea din țéră. Cine din doi va avé atuncĭ avantagiulŭ practicŭ ?

—○—

Celŭ mai înțeleptŭ alŭ națiunei.

II.

Spună-ne înțeleptulŭ Moldován Gergely décă e vorba de cultivarea poporului, câte școle de statŭ *cu limba de propunere românéscă* s'au înființatŭ în urma stăruințelorŭ sale ca inspectorŭ școlarŭ, căcĭ legea ḍice apriatŭ: că fie-care cetățénŭ trebuie sĕ-șĭ obțină învĕțătura în limba sa maternă ?

Noi cu cultura și averea nóstră n'avemŭ speranță sĕ trântimŭ pe Ungurĭ din scaunulŭ egemoniei lorŭ, precum ne îndémnă cam ironicŭ d. Moldován Gergely, dâr las' că trântițĭ suntŭ ei destulŭ și aḍĭ de jidovĭ și vorŭ fi și mai amarŭ în viitorŭ.

Moldován Gergely își bate jocŭ de aceea, că noi, a mână cu romanitatea nóstră, reclamămŭ teritoriu, anume Ardélulŭ, pentru noi și drepturĭ pentru folosirea limbei nóstre în administrațiune și justiția. Sĕ nu fi auḍitŭ d-sa ca inspectorŭ școlarŭ regescŭ nimicŭ până acumŭ de Elveția, de America, de Belgia și de aceea ce se întêmplă chiarŭ sub ochii noștri aḍĭ în Austria? Mai marĭ minunĭ s'au întêmplatŭ și se întêmplă și aḍĭ în lume, decâtŭ ar fi împlinirea acestorŭ pretensiunĭ ale nóstre! Roma a cuceritŭ lumea, Grecia cea mică a sfărîmatŭ puterea Persilorŭ, Francia, Italia, Germania s'au formatŭ în totŭ atâtea staturĭ pe basa limbei, și frații de cruce ai d-lui Moldován dela „Kultur-egylet“ din Clușiu vréu sĕ înghiță 11 milióne de concetățenĭ. Apoi noi mai scimŭ și aceea, că posițiunea favorabilă, în care se află și de care abuséză atâtŭ de cumplitŭ și nesocotitŭ aḍĭ Ungurii, nu și-au stors'o nicĭ cu cultura lorŭ cea mare, nicĭ cu puterea lorŭ cea formidabilă, nicĭ cu averea lorŭ cea colosală, ci li-a aruncat'o în brațe Sadova ca unŭ darŭ alŭ sorții órbe. Cunóscemŭ noi și jertfele cumplite, ce se aducŭ din puterile țĕrei pentru susținerea acestei posițiunĭ favorabile rassei lorŭ, nicĭ aceea nu ni-e secretŭ, că stăpânii noștri lasă pe Bismarck sĕ taiă tutunŭ pe spinarea lorŭ, numai sĕ nu se supere pe ei.

Tare ne impută Moldován Gergely mai încolo, că ne tăiămŭ de cătră societățile maghiare, nu ne place a vorbí ungaresce și nu ne însuflețimŭ la auḍulŭ cântecelorŭ unguresci. Dér aceste tóte'sŭ așa precum afirmă Moldován Gergely și vorŭ fi și mai așa. Dér cine'i de vină? Pună d-sa mâna pe inimă și spună dreptŭ: póte óre unŭ Românŭ cu consciință națională lua parte la societățĭ unguresci, fară sĕ se espună la cele mai marĭ neplăcerĭ ? Au „Kultur-egylet“-iștii d-lui măcarŭ delicateța omului prostŭ sĕ nu-țĭ spună, când eștĭ într'o societate cu ei séu chiarŭ óspele lorŭ și facŭ politică, lucrurĭ de acele în fața prin carĭ sciu de sigurŭ că te insultă? E lucru sciutŭ, că purtătorii aceștia de cultură în societățile lorŭ fața cu cei de alt némŭ se órtă așa, încâtŭ se pare a fi presupusŭ: că nemaghiarii, pentru onórea de a puté lua parte la societatea lorŭ, și-au desbrăcatŭ naționalitatea pentru totdéuna séu celŭ puținŭ pentru durata societății și-au lăsat'o acasă.

Apoi limba ni-o persecută și insultă pe totŭ pasulŭ în societate, foi și oficie, pentru aceea trebue sĕ o iubimŭ și vorbimŭ noi mai tare? Cine sĕ o iubéscă, décă nu o vomŭ iubí nicĭ noi ? Cântecele și ariele românesci Ungurii nu le potŭ suferi; pentru ce sĕ ne fiă nouĕ mai dragĭ ale lorŭ decâtŭ lorŭ ale nóstre ? Au óre ale lorŭ privilegiurĭ séu drepturĭ esceptionale ? Dumnélorŭ o credŭ, dér noi nu o vomŭ admite în vecĭ. Sĕ le spună d-lŭ Moldovan, că numai iubirea produce iubire, numai simpatia simpatiă, numai urbanitatea urbanitate, cu unŭ cuvêntŭ : cine ce sémĕnă aceea și seceră. Cu bâta nu poțĭ face pe nimenea sĕ te iubéscă.

In fine ne impută d-lŭ Moldován unŭ pĕcatŭ fórte urîciosŭ, *invidia*. Ḍice că invidiămŭ pe Maghiarĭ pentru prosperarea națiunei lorŭ și acésta este causa contrarietății nóstre. Cumcă nu ne póte părea bine vĕḍêndŭ: că poporulŭ nostru pe tóte căile și cu tóte mijlócele se sĕrăcesce; că tótă puterea materială a statului se întrebuințéză numai și numai pentru cultura și înaintarea rassei maghiare și nouĕ nu ni se értă a ne cultiva nicĭ cu crucerii noștri proprii; că Românulŭ, câtŭ numai se póte, nu încape în nicĭ o funcțiune; că nicĭ măcarŭ atâta nu ni se respectéză concetățenitatea, încâtŭ în diregătorii sĕ se pună ómenĭ cu carĭ Românii sĕ se înțelégă— nu negămŭ; dér de invidiatŭ n'avemŭ nimicŭ de la Ungurĭ. Dênșii plătescŭ prosperitatea lorŭ de aḍi fórte scumpŭ, câtŭ nu face : *cu simpatia lumei civilisate și cu iubirea popórelorŭ conlocuitóre.* Sĕ nu se înșele d-lŭ Moldován cu frații lui de cruce, aceste două și mai alesŭ asta din urmă e perdută, pentru aceea nu-i invidiămŭ, *ci îi compătimimŭ din suflelŭ.*

D-lŭ Moldován ne prognosticéză nimicire totală, décă nu ne vomŭ întórce la calea îndegetată de d-lui. Necum sĕ slăbimŭ, dér ne întărimŭ în fiăcare ḍi. Ungurii încă pe vremea Neamțului au fostŭ mai desinteresațĭ patrioțĭ și mai înfocațĭ naționaliștĭ.Nouĕ încă ne-a trebuitŭ o opresiune, ca Ungurilorŭ cea nemțéscă, ca sĕ se trezéscă toțĭ din somnulŭ letargicŭ.

Mulțumită d-luĭ și volniciei „Kultur-egyletistilorŭ“ s'au și trezitŭ toțĭ. Pre când după 1848 făceau politică numai doi archierei românĭ, aḍĭ în tóte unghiurile țĕrii se ridica bărbațĭ, carĭ suntŭ gata a se luptá pentru drepturile națiunei lorŭ. Junimea va avé pe cine respectá, admirá și imitá în viitorŭ. Precâtŭ ne strică materialminte contrarii cu volniciile lorŭ, însutitŭ pe atâtŭ câștigămŭ moralicesce. Putemŭ strigá cu mândria în lume : toțĭ Românii suntemŭ una în cugete și simțirĭ !

D-lŭ Moldován speră totŭ binele în viitorŭ dela „Kultur-egylet“. Noi încă sperămŭ multŭ dela „Kultur-egylet,“ aceea, că décă arŭ mai fi între Românĭ ómenĭ cu sânge de bróscă, carĭ sĕ nu se fi însuflețitŭ pân'acum pentru limba și națiunea lorŭ, la vederea scopului și fața cu uneltirile „Kultur-egylet“-ului nu e cu putință sĕ nu ésă și aceștia din apathia lorŭ de pân'acum. „Kultur-egylet“-ulŭ va face cu desĕvêrșire una pe cele trei milióne de Românĭ și nu-i va lăsá, până nu-șĭ vorŭ vedé asigurată esistința lorŭ *națiunală* în acésta țéră. Numai sĕ nu facă cumva mai înainte fiasco, ca „Csángo-egylet“-ulŭ.

După tóte aceste sfătuescŭ pe d-lŭ Moldován Gergely sĕ lase politica la o parte. Sĕ ne crédă, că n'are norocŭ în politică.

—○—

Anglia și Rusia.

Cu privire la cestiunea afgană, foile rusescĭ se încércă sĕ desmință scirile alarmatóre despre mișcările trupelorŭ rusescĭ la granițele afgane și cu deosebire în defileulŭ Zulficarŭ. Cu tóte acestea, din cele ce scrie »Nord,« organŭ oficiosŭ rusescŭ ce apare în Bruxela, se póte vedé că în adevĕrŭ Rușii facŭ pregătirĭ grămădindŭ mereu trupe ln granițele afgane. Numita fóiă ḍice că, cu tótă atitudinea fermă a guvernului rusescŭ în cestiunea Zulficarului, elŭ nu și-a schimbatŭ intențiunile sale pacĭnice. Dacă se trimitŭ trupe rusescĭ, acésta o cere prevederea naturală în ținuturĭ atâtŭ de depărtate și espune atâtorŭ eventualitățĭ. Fóia din Bruxela, care e inspirată de cancelaria de statŭ din Petersburg, accentuéză că mișcarile de trupe la granițele afgane nu numai că nu suntŭ unŭ obiectŭ de neliniște, ci mai multŭ unŭ elementŭ de siguranță, căcĭ vĕḍêndu-se Afganii fața cu o putere armată rusă îndestulitóre, s'ar feri d'a provoca unŭ nou conflictŭ ca celŭ dela rîulŭ Kușk. Rusia trebue sĕ se asigure în contra mișcărilorŭ trupelorŭ afgane și acésta cu atâtŭ mai multŭ, că asigurările de amiciția date în parlamentŭ de lordulŭ Churchill pentru Emirulŭ din Afganistanŭ, precum și purtarea prevenitóre a comisiunei englese de granițe fața cu Afganii, nu potŭ decâtŭ sĕ întăréscă pe aceștia în părerea, că Anglia doresce ca ei sĕ caute cértă cu Rușii. Imprejurarea, că statulŭ maiorŭ generalŭ rusŭ ia mĕsurĭ în contra tuturorŭ eventualitățilorŭ, nu póte avea nicĭ o influință rea asupra tractărilorŭ pendinte dintre cabinetele din Londra și Petersburg.

Cum vedemŭ, fóia ruséscă e fórte meșteră în lămuririle sale, credêndŭ că Englezii vorŭ fi atâtŭ de orbĭ ca vorbele ei sĕ le ia de banĭ bunĭ. »Nord« se înșélă însĕ, căcĭ étă ce se comunică din Londra: O deputațiune a comercianților s'a presentatŭ la ministrulŭ de

marină lord Hamilton și i-a atrasă atențiunea, ca guvernulă sĕ întărescă marina statului, deórece litoralii și coloniile englese nu suntŭ destulŭ de bine apĕrate. Comercianții vorŭ da guvernului totŭ ajutorulŭ posibilŭ. Ministrulŭ a și declaratŭ, că bugetulŭ flotei s'a sporitŭ deja în anulŭ acesta cu 2 milióne funțĭ sterlingĭ. Se lucrézâ la planurile de apĕrare și se vorŭ spori tunurile de calibru greu și torpilarele.

„Times« dă următórele amĕrunte despre trupele rusescĭ și afgane din apropierea Zulficarului:

„Rușii au în defileulŭ Zulficarŭ vr'o 1500 de ómenĭ, după câtŭ suntemŭ noi informațĭ. Alții ḑicŭ că se urcă până la 3000 de ómenĭ. In Acrobatŭ se află 200 până la 300 de ómenĭ. Despărțĕmêntulŭ afganŭ din defileulŭ Zulficar se retrăsese acum câteva lunĭ la Gulran, unde se află și acum, dar se crede că o parte mică din elŭ a înaintatŭ pin nou spre Carez-Elias.«

Despre starea Heratului scrie „St. James Gazette“:

»Fortărĕța se află într'o stare de apĕrare mai bună decâtŭ cum se credea. Colinele dinprejurŭ suntŭ pré departe, pentru ca o artileriă cum au Rușii sĕ pótă domina loculŭ. Șanțurile formézâ unŭ puternicŭ mijlocŭ de apĕrare. După incidentulŭ din Penșdeh, fură ocupațĭ vr'o 2000 de ómenĭ cu întărirea fortificațiilorŭ. Atuncĭ se aflau 5000 de ostașĭ afganĭ acolo, și de atuncĭ au mai sositŭ în Herat însemnate întărirĭ de trupe. Trupele suntŭ însuflețite de spiritulŭ resistenței. Cu pregătirĭ energice de câteva sĕptĕmânĭ, cu câteva trenurĭ de transportŭ de provisiunĭ militare din Cabulŭ — acésta e părerea oficerilorŭ competențĭ — Heratulŭ póte resista cincĭ șése lunĭ atacurilorŭ dușmane. Nutrimentŭ e din abondanță în acéstă vale bogată și poporațiunea e destulŭ de numerósă, ca sĕ te poțĭ basa pe ea.“

»Daily Telegraf« află, că guvernulŭ englesŭ privesce cu mare îngrijire întărirea trupelorŭ rusescĭ pe amêndoi țĕrmii Heri-Rudului, și elŭ are informațiunĭ, că tăria numerică a trupelorŭ rusescĭ acolo trece peste cerințele strictŭ pacínice. Guvernulŭ englesŭ aștéptă esplicărĭ în acéstă privință.

Adunarea generală a comitatului Sibiiu.

In adunarea generală dela 20 Iuliu n. a comitatului Sibiiu veni în desbatere emisulŭ ministrului de interne asupra hotărîrii adunării generale, ce s'a luatŭ cu privire la apelulŭ „reuniunii ardelene de cultură,“ séu mai corectŭ reuniunii de maghiarisare. Comisiunea permanentă propuse următórea resoluțiune:

„A d u n a r e a c o m i t a t u l u i în—deplinăco nsciință, că ea prin primirea hotărîrei dela 28 Martie a. c. și-a împlinitŭ o datoriă patriotică ce nu se póte refusa și și-a datŭ espresiune iubirei neschimbătóre cătră patria comună a tuturorŭ némurilorŭ unite sub coróna ungurésca, că prin urmare în acéstă hotărîre și în acéstă motivare nicĭ nu s'a esprimatŭ vre-o antipatiă în contra limbei oficiale a statului și în contra concetățenilorŭ noștri maghiarĭ;

Mai departe în consciință de aceea, că ea cu acea hotărîre și-a esercitatŭ dreptulŭ de liberă esprimare a opiniunilorŭ, ce i-lŭ dă fiecărui comitatŭ legea, și că nu s'a demisŭ în nici o critică tendențiósă și réutăciósă a legilorŭ sancționate și a mĕsurilorŭ guvernului;

Precumpĕnindŭ în fine aceea, că tonulŭ înaltului emisŭ dela 21 Aprilie 1885 Nr. 20801, — în care acéstă adunare a comitatului se timbrézâ de lipsită totalŭ de simțĕminte față cu interesulŭ publicŭ și alŭ statului, precum și de pĕtrunsă de celŭ mai aprigŭ nepatriotismŭ — nu lasă sĕ apară de doritŭ o nouĕ lămurire, dar așa ceva ar fi și de prisosŭ, deórece vederile acestei jurisdicțiunĭ suntŭ arătate în hotărîrea dela 28 Martie — *ia simplu la cunoscință părerile Escelenței sale d-lui ministru de interne, esprimate în emisulŭ respectivŭ, precum și anularea desŭ amintitei hotărîri.“*

Adunarea a primitŭ neschimbată propunerea comisiunei permanente.

—o—

SCIRILE ḐILEI.

Concertŭ la »Pomulŭ verde«. Mâne, Joi în 11 Iuliu st. v., va fi concertŭ alŭ musicei orășenescĭ în grădina dela »Pomulŭ verde“ și domnii soliștĭ Max Krause (violină) și Otto Seidler (Oboe) se vorŭ produce. Atragemŭ atențiunea publicului românŭ asupra acestorŭ interesante concerte ce se dau Joia în numita grădină și la carĭ se întrunesce unŭ publicŭ frumosŭ și distinsŭ.

—0—

In Biserica-albă Sêrbii radicalĭ au ținutŭ o conferință, în care s'a luatŭ resoluțiunea, d'a se stabili ca primulŭ punctŭ alŭ programului lorŭ ridicarea unui protestŭ în contru numirii patriarchului Angyelics. Peste totŭ Sêrbii suntŭ în plină activitate pentru alegerea deputaților la viitorulŭ congresŭ bisericescŭ.

—0—

Din »Programa gimnasiului superiorŭ gr. cat. din Blașiu pe a. 1884/5« se vede, că la gimnasiu pentru propunerea obiectelorŭ ordinare numĕrulŭ profesorilorŭ împreună cu directorulŭ a fostŭ 15; ér pentru celea estraordinare 3. Numĕrulŭ scolarilorŭ înscrișĭ la gimnasiu a fostŭ 413, — și în specie: în cl. I. 71. II. 71. III. 44. IV. 56. V. 47. VI. 43. VII. 37. VIII. 44. Din aceștia au desertatŭ în decursulŭ anului 19, a muritŭ 1, — și așa cu finea anului scolasticŭ au rĕmasŭ 393. Din cei rĕmașĭ au fostŭ a) după naționalitățĭ: românĭ 391; 1 francesŭ, 1 israelitŭ; b) după confesiune: gr. catolicĭ 341; gr. orientalĭ 50; rom. cat. 1; mosaicŭ 1; c) după progresŭ: eminențĭ 28; celŭ puținŭ bunŭ 65, celŭ puținŭ suficientŭ 212; cu nesuficientŭ din 1 studiu 50; din mai multe 38. Beneficiațĭ au fostŭ: cu stipendii 44; cu pâne 182. La esamenulŭ verbalŭ de maturitate s'ua admisŭ 40 scolarĭ ordinarĭ și esaminațĭ ai clasei a VIII-a. Trei au repășitŭ de bună voiă, ér unulŭ nu s'a admisŭ la verbalŭ. Dintre cei 39 s'au judecatŭ: a) »maturĭ« cu prestațiune »eminente« 5, b) »maturĭ« cu prestațiune „bună“ 11, c) »maturĭ« 15, d) »nematurĭ« relegațĭ la repețirea esamenului după 3 lunĭ 6. Relegațĭ la repețire după 1 anŭ 2. Suma 39.

—0—

Tinerimea studiósă din Tohanulŭ vechiu va arangia Duminecă în 2 Augustŭ st. n. 1885 o p e t r e c e r e d e v é r ă, care va fi premérsă de-o ș e d i n ț ă l i t e r a r ă, în edificiulŭ scolasticŭ. Venitulŭ e destinatŭ pentru înființarea unei »Bibliotecĭ poporale.“ Programa ședinței literare este următórea: 1. »Cuvêntŭ de deschidere,« rostitŭ de Al. Popŭ. 2. »Ambulanța crucei roșii,« poesiă de G. Sionŭ, chorŭ mixtŭ dirig. de G. S. Tomasŭ. 3. »Insemnătatea scólei,« disert. de D. Popŭ. 4. »Copila română,« poesiă de I. Vulpeanu, declamată de D-ra C. Popŭ. 5. „Păcală și Tăndală,« dialogŭ de V. Alexandri, susținutŭ de Oct. Popŭ și S. Zehanu. 6. „Tricolorulŭ,« poesiă de C. Porumbescu, chorŭ bărbătescŭ. 7. »Insemnătatea industriei de casă,« disert. de St. Iozonŭ. 8. »Rĕsbunarea lui Statu-Palmă,« poesiă de V. Alexandri declamată de N. Popŭ. 9. »Unŭ trilogŭ« de T. Petrișorŭ, susținutŭ de Ioanŭ Boita, G. Pantea și N. Vodă. 10. »Din povestea vorbei« de A. Pannu, predată de G. Bașiu. 11. »Calcă Romane,« poesiă de Bengescu, chorŭ mixtŭ. — In decursulŭ pausei 9 tinerĭ în costume naționale vorŭ juca jocurile istorice „Călușerulŭ și Bătuta.« — Inceputulŭ la 3 óre p. m. precisŭ. Intrarea de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. Președintele comitetului arangiatorŭ este d. Drd. Al. Popŭ, secretarŭ d. Oct. Popŭ.

—0—

Comisiunea de direcțiune a reuniunei economice din Aradŭ, după o desbatere amĕnunțită, a hotărîtŭ sĕ adreseze guvernului o representațiune, în care se esprimă în contra încheiării convențiunii comerciale cu România precum și în contra importului scutitŭ de vamă a cerealelorŭ române, mai departe intervine ca sĕ nu se permită importarea porcilorŭ și vitelorŭ cornute din România.

—0—

S'a constatatŭ oficialŭ, că între vitele din Seghedinŭ s'a ivitŭ bóla de unghii. De aceea têrgulŭ de porci dela 24 Iuliu n. și celŭ de vite cornute dela 26 Iuliu n. se va ținea numai aplicându-se mĕsurile veterinare necesare. De asemenea se raportézâ din Timișóra, că în unele comune rurale din acelŭ ținutŭ s'a ivitŭ bóla de gură și de unghii și că aceste comune s'au închisŭ. Totŭ bóla de gură și de unghii bântue și vitele cornute din mai multe locurĭ din comitatulŭ Pestei. Bóla se întinde totŭ mai multŭ.

—0—

Judele comunalŭ din Șibotŭ, V a s i l i e M a n d e a n u a fostŭ omorîtŭ, Duminecă nóptea spre Lunĭ pe când durmea în curte, de nisce făcĕtorĭ de rele, până acum necunoscuțĭ. Sêrmanulŭ omŭ era de o onestitate rară și iubitŭ de consătenii sĕi, cărora multŭ bine le-a făcutŭ.

—0—

In unele părțĭ ale țĕrii lupii facŭ marĭ stricăciunĭ. Așa de curêndŭ pe hotarulŭ Clușului lângă unŭ podŭ alŭ căii ferate au sfâșiatŭ 2 cai ai duorŭ sêrmanĭ căraușĭ.

—0—

Pe linia căii ferate Pesta-Brașovŭ-Predealŭ se întêmplă mai în fiecare ḑi pungășii mai micĭ séu mai marĭ, scrie »Sieb. Deutsch. Tagblt.“ Călĕtorii sĕ fiă cu băgare de sémă.

—0—

Alaltăerĭ se lățise în Clușiu scirea că a m u r i t ŭ B i s m a r k. Sensațiunea era mare. Șoviniștii ungurĭ își punéu cestiunea, că óre ce mai are sĕ se întêmple după mórtea bunului amicŭ alŭ lui Andrassy. Spaima însĕ n'a duratŭ multŭ, ne spune o fóiă clușiană, căcĭ a eșitŭ la lumină că a muritŭ în adevĕrŭ Bismark, dér nu Otto Bismark, ci D e m e t r i u Bismark, nu cancelarulŭ germanŭ din Berlinŭ, ci unŭ dulgherŭ din Metz. Constatându-se acésta au scăpatŭ Clușienii de marea grijă, cum sĕ pue lumea la cale în lipsa puternicului cancelarŭ.

—o—

De lângă ruinele Ulpiei Traiane, Iuliu 1885.

Multe suntŭ neajunsnrile omenirii, dar mie așa mi se pare, că poporŭ mai lipsitŭ de mijlóce și mai apĕsatŭ nu póte sĕ esiste ca și la noi.

De unŭ timpŭ încóce ne-a pusŭ pe cugete »Convențiunea comercială cu România.« La noi în comunele nóstre nimenĭ nu scie de întrebările puse de ministru în causa acésta. Se vorŭ fi pusŭ ad acta undeva, nu sciu unde. Și óre cui îi strică? In totŭ casulŭ nouĕ. Poporulŭ nostru din jurulŭ Hațegului până la Caransebeșŭ-Mehadia se nutresce cu cucuruzŭ totŭ din România cea fructiferă, căcĭ câtŭ produce pământulŭ nostru nu e de ajunsŭ. Numai odată-mĭ aducŭ aminte că s'a ruinatŭ unŭ tunelŭ lângă Mehadia și împedecându-se comunicațiunea cu România, îndată valórea cucu-

---

FOILETONŬ.

Corespondență între I. Ghica și V. Alexandri

(Scrisórea XX. După »Convorbirĭ literare.«)

(Urmare.)

»Știi, Ștefanache, că de nu eram eu, prințipulŭ Zamfirŭ, o pățeai, puiule, cu Mavrogheni? eu te am scăpatŭ!«

La aceste cuvinte se scólă unulŭ dintre jucătorii de țintarŭ și-i ḑice cu vioiciune:

»Și gândescĭ, măi ticălosule, că tu l-ai scăpatŭ? Mavrogheni era puiu de omŭ, mă! Ala când punea ghiara pe câte unulŭ, ca d'alde dumnélui, mă! îlŭ juca în labe cum jócă pisica pe sórece, mă! Ținea cu sĕracii, mă! așa sĕ știi tu, mă! Pe boerii îi strîngea de gâtŭ, mă! numai ce-i auḑiai: Miorc!..... ș'atâta le era, mă! unde în ḑilele lui sĕ veḑĭ tu cerșitorii pe ulițe! îi strînsese pe toțĭ, mă! la spitalŭ la dênsulŭ, și-i ținea pe bere și pe mâncare, mă! Mi-aducŭ aminte că într'o nópte era unŭ frigŭ, mă! de crepa lemnele și petrele, și i-a fostŭ milă de sĕracĭ, mă! sĕ nu degere și-a poruncitŭ de le-a aprinsŭ ḑece mangale cu cărbunĭ ghivecĭ, mă! și până în ḑiuă nu mai sufla nicĭunulŭ, mă! Și sĕ ḑicĭ tu că tu l-ai scăpatŭ pe dumnélui?.... Ptuu!.... nu ți-e rușine obrazului, omŭ bĕtrênŭ, în tótă firea! L'a scăpatŭ Dumneḑĕu sfântulŭ, mă! că e mai puternicŭ, mă!...«

Acelŭ care vorbea astfelŭ era protejatulŭ Banului Ghica; era vestitulŭ Manea Nebunulŭ.

„Ai dreptate, Maneo! întrerupse Băltărețu, ai vorbitŭ ca unŭ omŭ cu minte; m'a scăpatŭ Dumneḑeu și sfântulŭ Spiridonŭ, făcĕtorulŭ de minunĭ.

— Nu sunt eu numai de florile mărului prințipulŭ Zamfirŭ; când ți-ei mai afla la strîmtóre, vino de-mĭ spune mie că te scapŭ.

— Așa! vorba aia, știi, până la împĕratulŭ te trece sufletulŭ..... ḑise celălaltŭ jucătorŭ de țintarŭ, care sta gânditorŭ cu unŭ bobŭ în mână, — unŭ spênŭ cu trei fire de barbă, slabŭ și sfrejitŭ, numai pelea și osulŭ de dênsulŭ, sbârcitŭ și bondocŭ, mititelŭ ca unŭ copilŭ, dar elegantŭ la haine, încinsŭ cu taclitŭ și purtândŭ ceasornicŭ cu lanțŭ la brêu. Acesta era Sgabercea, fêt-frumosŭ din curte dela Dudescu; elŭ adăogă:

»Dar nu ḑicĭ că eu era s'o pațŭ și mai rĕu cu Mavrogheni! cășunase pe mine: ba nu! că sĕ-mĭ dea fie-sa și mai multe nu... Dar o luamŭ eu p'aia?!« și începŭ sĕ cânte de dorŭ oftândŭ:

»Oh! Ilinco, morŭ!

— Tăceți din gură, nebunilorŭ, ḑise unŭ logofĕtŭ, sĕ ne spune conulŭ Stefanŭ cum a fostŭ când era sĕ-lŭ arunce Mavrogheni de susŭ din Turnulŭ Colții?

— Așa e nene Ștefane, întrebă unŭ feciorŭ de boierŭ, că Mavrogeni era Arapŭ Negru, cu buza d'o palmă și cu colții scoșĭ afară ca de mistrețŭ? Dumneata l-a veḑutŭ d'aprópe; se ḑice că avea gură la ceafă, pe unde scotea ósele când înghițea mielulŭ nemestecatŭ.

— Nu e adevĕratŭ, coconașule, rĕspunse unŭ logofĕtŭ bĕtrânŭ; nu l'am vĕḑutŭ eu când trecea cu alaiu? Era omŭ ca toțĭ ómenii, atâta numai că avea dinții de oțelŭ, uite, îi aducea sacĭ cu rubiele și cu icosarĭ, îi băga în gură, îi făcea prafŭ cu dinții, ș'apoi îi înghițea. Era scrisŭ pe mânĭ și pe picióre cu slove turcescĭ pe sub pele, tipărite cu érbă de pușcă ca sĕ nu se lipéscă glonțulŭ de dênsulŭ. Ce a mai trasŭ pașa dela Rușciucŭ până l'a omorîtŭ; numai cu iataganulŭ i-a pututŭ vení de hacŭ!

— Ci lăsațĭ sĕ ne spue nenea Ștefanŭ cum a fostŭ când era sĕ-lŭ arunce din clopotniță,“ repetă tênĕrulŭ băiatŭ.

Și Băltărețu începù povestirea:

»Era cam pela Vinerea mare, când mĕ pomenescŭ până în ḑiuă că mĕ chiamă Vodă; ḑicŭ îndată de-mĭ pune șéua pe calŭ și alergŭ la Curte. Mavrogheni sta la feréstră; cum mĕ vede se dă josŭ în capulŭ scării, sare ca o maimuță pe armăsarŭ, par'că-lŭ vĕḑŭ, bată-lŭ Dumneḑĕu! cu poturĭ scurțĭ până la ghenunchĭ, piciórele góle în iminei, minteanŭ fără mânicĭ și legatŭ la capŭ turcește. N'apucasemŭ sĕ mĕ dau după calŭ, și-mĭ ḑice: »Vino după mine!« și o retéză la fugă la dealŭ, d'abia

ruzului s'a urcatŭ aşa de tare, încâtŭ sĕrăcimea sta sĕ péră de fóme. Rarŭ timpŭ e acela sĕ nu fiă în piaţa Haţegului cucuruzŭ din România. Apoi în Caransebeşŭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ nu lipsesce. In Haţegŭ veniau turme nenumĕrate de porcĭ, dér acum îmĭ spune unŭ ţĕranŭ că numai la vre-o 200—300 le mai e permisŭ sĕ intre şi după aceea se interdice de a mai trece. Afacerea cu porcii dela Steinbruck a ajunsŭ şi la urechile ţĕranilorŭ noştri.

Pre lângă necazurile cele multe ne mai îngreunéză situaţiunea şi oficialii noştri şi anume: Notarulŭ nostru nicĭ nu şéde în cerculŭ lui, cu tóte că ar trebui sĕ şédă celŭ puţinŭ în una din cele patru comune, décă nu chiar în centru. Are cunoscinţă comitele supremŭ despre acésta? Amŭ dori sĕ scimŭ paragrafulŭ acela de lege, care îi permite sĕ şédă afară din cercŭ.

Mai încă una: Comuna Bonţarulŭ inferiorŭ, fiindŭ în procesŭ cu muntele cu o familiă aristocratică numită Simeny, era sĕ fie lipsită de elŭ pentru totdéuna, décă nu intervenéu doi representanţĭ ai comunei, Dionisiu Raca şi Vidu Agliceriu, carĭ esplicândŭ poporului lipsele ce póte suplini unŭ munte, astfelŭ fură necesitaţĭ sĕ-lŭ rĕscumpere cu 16,000 fl. v. a. şi o parte din pădurea de fagŭ sĕ o folosésca fostulŭ proprietarŭ în decursŭ de 20 anĭ când va voi sĕ o taiă. — Astfelŭ stămŭ noi cei de pe lângă ruinele Ulpiei Traiane. De altădată voiu mai scrie, că multe suntŭ de scrisŭ. **Severŭ.**

——○——

Partea economică.

Deşiu, 8 Iuliu 1885.

Adunarea din 19 c. a posesorilorŭ primindŭ propunerea făcută de inspectorulŭ supremŭ de hotarŭ Adalbert Kis, a luatŭ conclusulŭ d'a aranja la tómnă o esposiţiune locală de póme şi strugurĭ. S'a alesŭ o comisiune pentru facerea unui planŭ—proiectŭ, în persónele d-lorŭ Dr. Francisc Fekete Sólyom, ca preşedinte, Adalbert Kis, ca vice-preşedinte, Dr. Lazarŭ Petco, Augustŭ A. Nicóră, Nicolae Oprea, Carol Csőr, Alesandru Szőcs parochulŭ ev. ref., Andreiu Kovats inspectorulŭ de hotarŭ şi Francisc Dobay marele proprietarŭ.

Hotarulŭ Devei tocmai acum ni se comaséză prin înţelépta şi energica conducere a judelui Francisc de Gyárfá. Incâtŭ pentru sórtea micilorŭ proprietarĭ atâtŭ judele câtŭ şi inginerii Ignatŭ László, Szentirmay, Lázár Farkas şi Antoni au doveditŭ interesulŭ recerutŭ, dreptatea şi tótă bună-voinţa, aşa încâtŭ se speră, că nicĭ nu vorŭ obvení de locŭ apelate. Nimenea nu credea în aşa ceva înaintea comasării, deórece hotarulŭ nostru pe jumĕtate e periclitatŭ de esundările Murĕşului şi ale Cernei. Micii proprietarĭ până la 20 jugĕre, partea cea mai mare Românĭ. cadŭ mai toţĭ în apropierea oraşului, în locurĭ neespuse. Dar despre acésta mai târdiu. Destulŭ, că ne cade însutitŭ de bine, când faţă cu şovinismulŭ de tóte dilele mai dă D-deu ómenĭ de inimă şi cavalerĭ ca judele amintitŭ, carele îşĭ împlinesce în consciinţă chemarea sa. Inima deschisă a muncitorului braţŭ românŭ nu-i va şterge amintirea şi-i va fi recunoscĕtorŭ în tótĕ viéţa sa.

Deodată cu sĕvĕrşirea completă a comasării, la tómnă séu la primăvéră sistema culturei vechĭ a pămêntului va trebuì sĕ înceteze şi alta nouă, mai măiestrită şi aşa dicêndŭ de totŭ practică va trebuì sĕ se introducă, décă nu vomŭ vrea cumva sĕ ne ruinămŭ cu totulŭ. Proprietarii inteligenţĭ românĭ, dintre carĭ — harŭ Domnului — vre-o trei au o economiă frumuşică şi suntŭ de modelŭ, precum: în cultura vitelorŭ nobile d. Nicolau Oprea, care produce cele mai frumóse şi nobile soiurĭ de vacĭ şi porcĭ, Georgiu Nicóră părintele, care a întrodusŭ singurulŭ până în dina de adĭ cu mare succesŭ instrumentele economice moderne şi cultura raţională a pămêntului; junele proprietarŭ Augustŭ Nicóră, care e unŭ pomologŭ pasionatŭ şi manipuléză vinurĭ, şi d. Dr. Lazarŭ Petco, proprietarŭ mare, arŭ avea chiămarea sĕ ţină poporului prelegerĭ practice despre reformele economiei moderne, aprópe necunoscute ţĕranului românŭ.

Esposiţiunea dela tómnă, sĕ sperămŭ, va îngriji, ca ţĕranulŭ românŭ sĕ pótă avea putinţa de a învĕţa ceva. Onórea şi demnitatea membrilorŭ românĭ din comitetulŭ aranjatorŭ, suntemŭ sigurĭ, vorŭ face cele trebuincióse, ca poporului sĕ i se dee prelegerĭ practice cu acea ocasiune în limba lui, numirile sĕ fie unguresci şi românescĭ şi în genere tótă esposiţiunea sĕ fie productulŭ fraţilorŭ Siamĭ, o conlucrare adevĕratŭ frăţéscă. Dee Dumnedeu!

Insoţirea de creditŭ şi anticipaţiune „Hunedóra“ înfloresce preste aşteptare, ratele încurgŭ regulatŭ pentru solvirea obligaţiunilorŭ. Din consideraţiune cătră miculŭ capitalŭ şi a marei cererĭ de banĭ şi cu scopulŭ ca mai cu sémă ţĕranulŭ sĕ se pótă ajutora, împrumutulŭ celŭ mai mare de acì înainte va fi celŭ multŭ de 100 fl.

Cu reservă şi regretŭ vinŭ a denunţa totodată şi o veste compromiţĕtóre pentru d. preşedinte alŭ tribunalului reg. de aicĭ, a d-lui Dr. Solyom Fekete Ferencz. Se scie cumcă funcţionarulŭ sub-alternŭ alŭ cărţii funduare de aicĭ, maghiarulŭ Fornszek, ocupă de vre-o 6 anĭ postulŭ de secreterŭ alŭ casei de păstrare maghiare »Hunyad« din locŭ; amintitulŭ, omŭ diliginte, după ce şi-a făcutŭ datorinţele în oficiu, şĭ-a mai ocupatŭ timpulŭ liberŭ şi cu agendele casei de păstrare şi cu puţintica sa economiă, ce o are. Prea bine, onóre lui. Ceea ce a pututŭ face unŭ maghiarŭ la o bancă maghiară 6 anĭ— şi noi dicemŭ că-i servesce spre onóre — conoficialului românŭ alŭ acelui tribunalŭ, d-lui Alexandru Czura, sub aceléşĭ condiţiunĭ, pre lângă o diliginţă esemplară şi purtare onestă, nu-i permitŭ agendele oficióse, carĭ arŭ suferí (?), abia de-o lună încóce.

Se înţelege. Unŭ românŭ, carele mănâncă pâne maghiară (?), nu póte ajutorà în órele sale libere o întreprindere economică speculativă românéscă — pardon! dacoromână — din carea s'arŭ puté cumpĕra cu timpulŭ D-deu scie câte mii de arme sistema Davila.

Amŭ dori cu toţii, ca vestea de mai susŭ sĕ nu se adeveréscă şi eu suntŭ primulŭ carele îmĭ cerŭ scusele mele d-lui preşedinte alŭ tribunalului, pentru că am denunţatŭ o faimă falsă încă înainte d'a se fi concretisatŭ. Nicĭ nu presupunemŭ aşa ceva despre d. preşedinte.

Aşa sĕ fiă şi bine va fi. **Opincarulŭ.**

——○——

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

GASTEIN, 22 Iuliu. — Impĕratulŭ germanŭ a sositŭ erĭ séra în deplină sănătate.

LONDRA, 22 Iuliu. — Intre cabinetulŭ englesŭ şi între cabinetulŭ rusŭ se schimbă depeşĭ în continuu. Rusia a îmânatŭ propunerĭ nouĕ cu privire la punctele de litigiu.

——○——

DIVERSE.

O escursiune cu bilete pentru cânĭ. — »Optŭ bilete de militarĭ spre Frankfurt,« dise unŭ sergentŭ şefului dela staţiunea R. — »Imĭ pare rĕu, domnule sergentŭ, dér nu mai suntŭ«, rĕspunse şefulŭ de staţiune, »bilete de classa III-a n'o sĕ voiţĭ, classa I şi classa II nu vĕ potŭ da.« — „Lucru fatalŭ“ — „Staţĭ, domnule sergentŭ, luaţĭ 8 bilete de cânĭ, carĭ costă totŭ atâta ca şi biletele de militarĭ, atuncĭ tóte greutăţile s'au înlăturatŭ.“ —„Adă încóce biletele!“ dise sergentulŭ, le luă şi le împărţĭ între rîsetele camaradilorŭ. Când fericiţii posesorĭ ai biletelorŭ de cânĭ în timpulŭ călătoriei voiau sĕ încépă sĕ latre, nu li se încuviinţă acéstă plăcere, cu tóte că aveau bilete de cânĭ, totuşĭ militarii sciură sĕ'şĭ petrécă fórte bine în posiţiunea lorŭ.

Unŭ mormonŭ. — Unŭ bogatŭ comerciantŭ din Galaţĭ M. M...., tată a 4 fete tinere drăgălaşe, a primitŭ acum câteva lunĭ în casa sa pe unŭ june Americanŭ, fórte inteligentŭ şi distinsŭ, care i-a fostŭ recomandatŭ cu căldură de unŭ corespondentŭ alŭ sĕu. In dina următóre, diminéţa, amabilulŭ gentilomŭ se presentă la M. M..., şi ilŭ întrebă câte ceva în unele cestiunĭ. — ‚Domnule, dise Americanulŭ cu solemnitate, iubescŭ pe fiicele d-vóstrĕ şi viu ca sĕ vi le cerŭ în căsătoriă...« — ‚Cum?... tóte patru!....« strigă tatălŭ de familiă. »Dór sunteţĭ nebunŭ!...« — Nu, domnule... Sunt mormonŭ!...‘

Werrdoh. — Doi provincialĭ intrară în »Café Bauer« din Berlinŭ. Pe când ei, orbiţĭ de strălucirea ce li se înfăţişa, se aşedau la o masă, le rĕsună la urechĭ încurcata întrebare: — ‚Ce poftescŭ domnii? Melange séu Negru?« Confuşĭ se uitură unulŭ la altulŭ, nepricepêndŭ de locŭ întrebarea chelnérului, pentru că n'avéu nicĭ o cunoştinţă de filologia cea modernă a chelnĕrilorŭ. Totuşĭ se reculeseră iute şi se rugară ca sĕ li se dea timpŭ de gânditŭ. — »Ce sĕ luămŭ?« se întrebară ei. Atuncĭ strigă unŭ domnŭ, care şedea la o parte: »Chelnĕrŭ, verre d'eau!‘ şi îndată aduse celŭ chematŭ unŭ paharŭ, cu unŭ conţinutŭ albŭ şĭ transparentŭ.—»Aha«, diseră amêndoi, ‚sĕ probămŭ şi noi odată acésta.« — »Chelnĕrŭ, adă-ne şi nouĕ aşa ceva!«—»Ce voescŭ domnii?« — »Na, unŭ paharŭ de acela cum aţĭ adusŭ acum acelui domnŭ.‘ — »Nu înţelegŭ, dĕu, nimicŭ‘ — »Na, la dracu, unŭ paharŭ Werrdoh!« Zîmbindŭ dispare chelnĕrulŭ şi aduce îndată lucrulŭ doritŭ pe masă înaintea domnilorŭ. Aceştia gustă şi apoi se uită unulŭ la altulŭ. —»Cum îţĭ place?« întrebă unulŭ.—‚Hm!« rĕspunse celălaltŭ, »eu credŭ, că trebue sĕ bea omulŭ multŭ, pentru a'i cunósce gustulŭ«. După ce au golitŭ paharele chemară pe chelnĕrŭ. — »Ce costă?« întrebară ei. — »O, acésta nu costă nimicŭ,« fŭ rĕspunsulŭ. — »Acésta nu costă nimicŭ? Nu, amiculŭ meu, rĕu ne cunóşteţĭ. Noi nu suntemŭ Nassovienĭ.‘ Cu cuvintele acestea puse unulŭ chelnĕrului o marcă în mână şĭ amêndoi părăsiră localulŭ. Eşiţĭ afară, dise unulŭ:—»Décă n'aşŭ fi auditŭ apriatŭ, că am bĕutŭ Werrdoh, aşŭ fi credutŭ că este apă.«

Rectificare. — La scirile telegrafice din numĕrulŭ trecutŭ (152) rêndulŭ 6 este a se cetì: ‚Nu se póte abate nicĭ dela direcţiunea« ş. c. l. în rêndulŭ alŭ 15-lea în locŭ de »prescriere« este a se ceti »proscriere;‘ ér în rêndulŭ 29 este a se ceti: »sĕ nu fie începutulŭ, ci încheierea studielorŭ academice;‘ în rêndulŭ 31 este a se ceti: superintendentulŭ....

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

---

mĕ ţineamŭ de dênsulŭ. D'odată vĕdŭ că se opresce la Colţea, descalică, intră în biserică, se închină la tóte icónele, şi când sĕ ésă stă la uşă şi mĕ întrébă rĕstitŭ: »Trimis'ai haraciulŭ la Pórtă?« Eu îi rĕspunsei: »Da, Măria Ta, dar n'am găsitŭ mahmudele şi am fostŭ silitŭ ...e am pusŭ de-a topitŭ nişte scule de aurŭ şi tótă argintăria câte le aveam lăsate de unii şi alţii amanetŭ la mine, le-am făcutŭ bulgărĭ de aurŭ şi de argintŭ şi i-am trimisŭ la Stavracolu ca sĕ-i bată la tarapană cu tură de mahmudele şi beşlicĭ. Aşteptŭ din césŭ în césŭ sĕ pice ...ipcanulŭ cu ţidula paşii dela Rusciucŭ. — Aferim! îmĭ dise, bătêndu-mĕ pe spate, vino susŭ sĕ mănâncĭ cu mine.« Şi-o ia la fugă pe scara clopotniţei. Mĕ suiam după dênsulŭ gâfâindŭ, mĕ gândeam la cinstea cea mare ...a care am ajunsŭ şi la căştigulŭ ce era sĕ-mĭ aducă ...scirea când s'o duce vestea prin têrgŭ că am mâncatŭ ...u Vodă la mésă. Când ajunserămŭ susŭ de totŭ d'asupra clopotului celui mare, de unde vedĭ omulŭ josŭ numai câtŭ o vrabiă, d'odată mĕ chiamă lângă dênsulŭ la o ferestrue, şi-mĭ dice: »Ia te uită de icĭ; multŭ e până josŭ? — Multŭ, Măria Ta, îi rĕspunse-i, de ar cădé cinera d'aci, ar fi vai de elŭ; nicĭ prafulŭ nu s'ar alege de dênsulŭ. — Ştii c'am visatŭ pe sfântulŭ Nicolae adĭnópte? îmĭ dice rîdêndŭ. — Eştĭ bunŭ la Dumnedĕu, Măria Ta, şi d'aia a venitŭ sfântulŭ sĕ te vadă. — Aşa ...dŭ şi eu, îmĭ dise uitându-se în ochii mei, dar nu ştii că mi-a disŭ sĕ te asvêrlŭ d'aicea josŭ.« Când am auditŭ aşa, am îngheţatŭ; mi s'a tăiatŭ picióre1e şi mi s'a muiatŭ vinele, de era sĕ cadŭ, fără sĕ mai m'arunce cineva. Sciam că era în stare s'o facă, fiara! Când audŭ încetişorŭ unŭ glasŭ că-mĭ dice la ureche: ‚Di-i că ai visatŭ şi tu pe sfântulŭ Spiridonŭ, ţi-a cerutŭ sĕ-i aprindĭ o făclià de cincĭ decĭ de pungĭ de banĭ şi că de te-o arunca după ferestra aia, morĭ, şi rĕmâne sfântulŭ fără luminare.« Acelŭ care îmĭ şoptea aceste cuvinte era Sava Arnăutulŭ. Repetai şi eu vorbele lui ca papagalulŭ, clănţănindu-mĭ dinţii în gură de frică. »Ei, dacă e aşa, îmĭ dise atuncĭ Mavrogheni, trimite pe Sava sĕ-i cumpere făclia.« Muiai condeiulŭ în călimăriле dela brĕu, scrisei zarafului meu din hanulŭ Sfântului Gheorghe şi peste o jumĕtate de ceasŭ, Sava se întórse cu o luminărică de trei parale; mi-o dete în mână, făcŭ cu ochiulŭ lui Vodă şi ne deterămŭ josŭ binişorŭ cu toţii din turnŭ. Eram mai multŭ mortŭ decâtŭ viu. Cum am ajunsŭ acasă, am cădutŭ la aşternutŭ şi am zăcutŭ trei sĕptĕmânĭ de gălbinare.

— O sfecliseşi, dise prinţipulŭ Zamfirŭ.

— Ce o sfeclise, mă! n'audĭ că era galbenŭ ca turta de céră! Nu ştii tu ce e gălbinarea, mă! faţa morcovului, mă! întrerupse Manea, şi Sgaberbea adăogă:

— Di mai bine ca galbenii olandezi; Mavrogheni îi trăgea sufleţelulŭ de sfóră.

— Toţĭ boerii sĕ móră, numai Manea şi Banulŭ Ghica se trăéscă, mă! strigă de-odată Manea bătêndŭ cu pumnulŭ în laviţă, şi se sculă cântândŭ cântecululŭ lui favoritŭ:

‚Zon zon fivrilzon:...‘

‚Ci tacă-ţĭ gura, nebunule, ripostă supĕratŭ prinţipulŭ Zamfirŭ, nu ţi-am mai spusŭ de o miiă de orĭ că Filipescu e mai mare?

— Nebunŭ eştĭ tu, mă! pĕcătosule, îi respunse Manea. Ce adecă pentru că-mĭ dice mie Manea Nebunulŭ? da nu ştii tu, mă! că-mĭ dice aşa, tocmai pentru cĭ nu sunt nebunŭ, mă! cum îţĭ dice şi ţie prinţipulŭ Zamfirŭ tocmai pentru că nu eştĭ prinţipŭ, mă! Banulŭ Ghica sĕ trăéscă, mă! sórele sĕ-mĭ fie cu bine, ér luna s'o mănânce vêrcolacii, mă! Mavrogheni ţinea cu Turculŭ, mă! Dela Turcŭ belşugŭ, ér dela Neamţŭ calicià; Neamţulŭ umblă totŭ cu Ucigă-l-tóca în buzunarŭ, mă! scóte focŭ şi panglice pe nasŭ, mă! merge cu chinele la patalie călare pe porcŭ, mă! Franţuzulŭ în sborŭ pe susŭ ca paserea şi Englezulŭ ca raţa pe apă, ér Muscalulŭ porcosŭ, cu rîtulŭ d'unŭ cotŭ, mă! în tóte alea îşĭ bagă botulŭ. Voia la Dumneata ca la banulŭ Ghica! nu ştii tu, mă! că de n'ar fi nu s'ar povestí, mă!

(Va urmă).

——○——

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Iuliu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	98 55	Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Rentă de hârtiă 5% . .	92.70	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97 50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 70	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	98.40	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	119.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.	Renta de hărtiă austriacă	82.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.50	Renta de arg. austr. . .	83.50
Bonurĭ rurale ungare . .	102.50	Renta de aurŭ austr. . .	109 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—	Losurile din 1860 . . .	139.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.75	Acţiunile băncei austro-ungare	869.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Act. băncei de creditŭ ung.	290.
Bonurĭ rurale transilvane	101.75	Act. băncei de creditŭ austr.	284.60
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 88
		Napoleon-d'orĭ	9.89½
		Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.30
		Londra 10 Livres sterlinge	124.95

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 2 Iuliu st v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	89	89½
Renta rom. amort. (5%) . .	93	93½
» convert. (6%) . .	89	89¾
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	30	32
Credit fonc. rural (7%) . .	101	101½
» „ „ (5%) . .	85	85
» » urban (7%) . .	98½	99½
» » » (6%) . .	91	92
» » » (5%) . .	83½	83¾
Banca naţională a României	1260	1270
Ac. de asig. Dacia-Rom.	292	294
« » » Naţională	230	235
Aurŭ	10¼	10
Bancnote austriace contra aurŭ	2.04	2.05

Cursulu pieţei Braşovu

din 21 Iuliu st. n 1885.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.82	Vênd.	8.84
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.84	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.15	»	11.20
Imperialĭ	»	10.10	»	10.15
Galbenĭ	»	5.84	»	5.87
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.	»	123.5
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Nr. 668—1885.

Edictŭ.

Maria Ghimbăşianu din Zĕrneştĭ a intentatŭ procesŭ divorţialŭ contra bărbatului sĕu Nicolau Georgiu Scurtu gr. cat. din Tohanulŭ vechiu, carele o a părăsitŭ cu necredinţă.

Insĕ ubicaţiunea Inetului nu e cunoscută şi aşa acţiunea nu i-sa potutŭ intimá.

Decĭ Nicolau George Scurtu prin acésta este provocatŭ şi citatŭ ca în terminŭ de unŭ anŭ dela prima publicare a edictului sĕ se presenteze la subscrisulŭ, alt-mentre se va da cursŭ liberŭ procesului intentatŭ şi Inetulŭ va fi suplinitŭ prin curatorŭ ad actum.

Presidiulŭ for. mot. gr. cat. de I Inst. a Vicariatului Făgăraşului.

Alexandru Micu m. p.
Vicariu foran. gl. a Făgăraş. şi preşed. for.

3—3

Nr. 4867—1885.

Publicaţiune.

Sĕ aduce la cunoştinţa publică, cumcă precumpĕrarea (precupeţitulŭ) bucatelorŭ este cu tótă stricteţa oprită, prin urmare fiecărui este interdisŭ de a cumpĕra dela persónele, ce vinŭ cu bucate la têrgulŭ de sĕptĕmână, bucate pe uliţe séu pe drumurĭ, în birturĭ séu case private în séu afară de barierele tacsei de pavagiu, oprindŭ aceste persóne dela mergerea la têrgulŭ de sĕptĕmână.

Totŭ de asemenea este interdisŭ samsarilorŭ cumpĕrarea, făcută pe sub mână, de alte articole, precum: ouĕ, paserĭ, póme, legumĭ etc. în dilele têrgului de sĕptĕmână înainte de 10 óre.

Călcarea acestorŭ dispositiunĭ se pedepsesce în sensulŭ ordinei de têrgŭ cu o pedépsă în banĭ până la 10 fl. şi în casŭ repeţitŭ chiar cu o pedépsă în banĭ până la 50 fl. v. a.

Braşovŭ, în 9 Iuliu 1885.

3—3 CĂPITĂNATULŬ ORĂŞENESCŬ.

Publicaţiune

Têrgulŭ de ţéră celŭ mai aprópe a „St.-Ilie" în comuna B.-Lipova comitatulŭ Timişórei se va ţiné în 26 Iulie a. c. st. nou.

Têrgulŭ de vite însĕ se va începe cu 2 dile mai înainte.

Lipova, în Iuliu 1885.

ANTISTEA COMUNALA.

1—3

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5.00	7.45	—
Predealŭ (	—	9.45	12.50	—
(	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
(	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
(	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.56	5.58	12.59	—
(	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12.17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mező-Telegd	10.01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.0[illegible]
(	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12.59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
(	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.41	7.29	9.11	11.4[illegible]
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.03	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.39	6.24	—
Cluşiu (	—	10.01	5.05	6.43	—
(	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
(	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.09	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3[illegible]
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
(	—	5.3[illegible]	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
(	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4.53
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
(	11.12	4.02	12.00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.4[illegible]
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9.36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petraşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6.3[illegible]	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.4[illegible]
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.59

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5.28
Baniţa	7.27	10.14	6.06
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.25
Haţegŭ	9.31	12.17	8.02